

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. Locum non cesit D. Virgo deliquio animi, quando Christum vidit in cruce quatenus sensibus manens exitatis dolore sentiret tantò fæniorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

1. 5. Iocum non cessit D. Virgo deliquit
animi, quando Christum viuit in cruce,
quam esse sensibus manens excitatis, dolo-
rem sentit et tunc scilicet.

Salutem vobis vobis Iesu Mater eius Maria
Singulari hinc verbis efficacem nobis
scribit Evangelista rationem dolorum B.
Virginitatis 85 litteris idem est quod
dicitur. Sic nobis exponit de Moyse spiritus S.
quoniam illum proponit orationi vacantem
Domusque per populo deprecantem. *Cumque*
assessisset Deum per nubem stetit Moyses cum
Deo, nuncians illi nomina filiorum Israel. Et
exposcit quam efficaciter oratio Moysi
populi protectionem eodem ipse termino
stetit ut non Moyses elatus, eius stetit in
supplicatio in conspectu eius. Et iuravit ei co-
elum dicit Apostolus Volo vobis sanctis orare.
Quam tunc Evangelista virginem vacasse
orationi declaratam quam sibi patens dicit
et quam vivaciter ac petente sentit id
quod in Christi morte gerebatur.
Nam signum fuit scilicet quod esse in pedes
sentes, cunctis in membris sensibus, & in opera
omni in unum. Hoc unum inter alia
dolorum pernamque autem cordis, sensuum
omnium defectus, unde dum aliquis gebenne
suscipiens est & tormentis stitendus
augur ante potum illi propinare quo
sensibus obdormiant, & caro reddatur quasi
insensibilis ne dolor ita vehementer cordis
inveniat pernamque sunt enim sensus velut
suscipit quos pernamque dolores ad illud
partem quibus suffocatis iter ad illud quasi
reddunt. Quomodo idcirco natura submi-
nistrat dolorum animi ad vitam conservatio-
nem, quando ubi aliquid dicitur non erigam
in desiderium molestant, ne forte cor invadat
inveniat pernamque patens deliquitum,
quo sensus quasi extinguuntur, & via
ad cor precipitatur, & vita feratur incul-
tatur.

Quo hic est a natura presertim ut
necessitati subveniat per illud modum ne
sensuum coruol occupet, qui talis esse potest
aliquando atque adeo vehementer ut illud
suscipit, vel ex illo dirumpatur. Mominus
est manum viperam, & fortiter alligas bra-

chium, ne tantum venenum cor invadat
illudque interimat. Idem operatur deliquitum
quando rapta est poena gravitas, ut presumi
possit & timere, quod si ad cor accedat,
viam interficiet: etenim confestim a lei-
natura per deliquitum, quod sensus obdormi-
ciens & suffocans transiit negat, ne tantum
dolor poenaque sentiat. Insuper illo medio
vultus est Theologus Catholicus Angelus D. Thomas,
dum illi pararetur caeterum ne
tantum ex tormento dolorem sentiret ab igne
causandum, studuit sibi animi procurare
languorem sicut se ipse procuravit, per quem
adivorem suspendit sensuum: unde minor
longe fuit molestia quam ex caeteris invisione
perissent, cum enim eorum adio suspenditur,
multo minor doloris est molestia. Hec ca-
tano iuit, cur Christus myrrham vinum
sibi propinatum bibere recusat, non bi-
granissima & aridissima illa sui in cruce
angebatur, quam ex nimia pretiosi sui languis
nis effusione contraxerat ex tot tamque
patulis toto corpore vulneribus: petiit potum
& ait. *Sicis* cui in potum vinum illud obdormi-
lent myrrham dari solitum extrema sup-
plicia tolerantibus ut suavis poenas dolo-
reque mortis parentem quo videlicet quasi
suffurante vires sensibus minor erat poena
qua cor affligebatur. Gustavit illud Christus
sed sicut elegit pro hominibus passionem
nullo levamine moderatam: ut vidit quod
poena hic vini myrrham vires illi sensuum
extingueret, quoniam primum possunt, bibere
recusat. *Et cum gustasset, maluit bibere.* Sumpsit
autem libenter acetum sibi propinatum,
et cum ergo accipisset, dicit acetum: quia hoc
sensus excitat surgetque vulnerum cruciatus.
Et hinc hinc ca saluatoris mentis sui dolores
pati quam possit acutissimos (sicut ex ace-
tate sensus suos excitandos, doloresque
augendos illud haurit) myrrham tamen
vinum non sumpsit, quia sensuum defectum
quem operabatur poenam sui coram tempo-
rabat: his autem apertis & non suspensis in
illud velut aqua in cisternam deiebat, quod
pius imber irruit vehementior, & ad os
vique impetitur.

O Virgo Sanctissima quam apertis odias
cruci sensibus ac potentis: *Sicis*, *arctis*
omnibus sensibus, excitatis & longi lateque
dilatatis: oculi crenebant mortis filii sui in
cruce

Maria

V

III.

Cur

Christus

non bi-

berit

vinum

myrrha-

tum.

III.

Cur

Christus

non bi-

berit

vinum

myrrha-

tum.

IV.

Nullum

B. Yugo

cruce

passa est deliquit

484
 "cruce immanitatem, tot postquam tormenta
 "penaque pertulerat, Aurea blasphemias
 "audiebant, quas illi conuictiores et probabatur.
 "Memoria reuoluebat noctem illam Natiuitatis,
 "quæ tantis gloria coruscabat indicis
 "cum ad eius festiuitatem accurrerint cauentes
 "Angeli Pastores orantes ab Angelis ad exultationem
 "excitati, & quibus tanti gaudii
 "rationem intelligebant. *Conseruabat omnia
 "uera hoc conferem in corde suo.* Quæ memoriam
 "habebat supra modum excitatio: tunc enim
 "tra in diem mutata est leuissimam: nunc
 "uero dies in noctem uertitur tristissimam, quæ
 "uere de celo pleno & lacte solum nutrebat
 "uirginale: nunc autem nec aquæ calicem
 "potest sicenti offerre refrigerium: imo
 "conspicit felle & aceto illi solum iritari. Tunc
 "sinas eius porrhizatur, maternumque pectus
 "lactus sui illi & puluizat sanguissimum, nunc
 "autem eum conspicit dicitur crucis extendi
 "supra moribundum. Omnes illæ aquarum
 "desolationis pluuia, & malina pleni gut-
 "tibus cor Virginitis obrunt: mente inque
 "absorbent nec animi languoribus canales
 "obstruunt quibus ad Virginitis cor perua-
 "dant. imo potius omnes aperti hiant, &
 "impetus sunt aquarum rapidissimus. Quæ
 "erat? *Stabat.*

V. In grandissima tempestate in pelago exorta,
 Similitudo de illam, alia in alteram transiit: hanc
 nani in altum ad usque sidera fluctus attollunt
 tempestate decemant, illam, ad ima deprimunt absor-
 bent, quæ quid spectanti? Nautis pericula vel
 bellica conuersionibus elatio. In petram
 "illiditur, & undequaque diffingitur, totaque
 "in trepidatione & diuisis grauida ualoris
 "insistit fluctibus absorpta demersit, Hæc
 "quantus dolor! Si uehementi hæc flate
 "tempestate in alto pelagi nautis fluctuaret
 "quam anchoris ad leo solidis arque innotis
 "ad abyssos usque firmis detinerent, ita immo-
 "bilem, ut petram esse diceret. quid nautis illa
 "non pateretur? quam foret a procellis
 "impugnaret? quam uehementi? a turbini-
 "bus uentique agitaretur? quam horribiles
 "solueret quassationes idemque fluctuum?
 "Hæc igitur in Maria Virgine perpende hæc
 "tempestate Passionis mortisque filii sui con-
 "cessit. *Quoniam per hoc Deus, quoniam inueniunt tunc:* unde opinor hæc illam uerba dicitur
 "aque usque ad auium meam. Dicebat Dominus
 "personæ Christi: passionis illius temperantem
 "expellitur. *Infans suus in lino profusus.* Item
 "uidetur ad profundam demissa, ubi a
 "ponarum & conuictorum quos in cur-
 "sullinet. In hac tempestate nauis omni-
 "turbibus grauius tactatur: omnes enim
 "Apostoli, & discipuli, uel eorum uice qui
 "sibi de naufragio amiserunt, turbibus per-
 "secutionis hæc & illuc athi transfusa.
 "Petrus illum abnegat, discipuli illum de-
 "tinent. Apostoli ad eius societate legem
 "separantur. Nauis illa pectora Saluatoris
 "hostes, omnibus omnibus delictis, & Petrus
 "surditatis: *In quo facti omnes christiani salutem
 "et scientia Dei:* tunc labit naufragium, ut uis
 "fateatur, *Uos in altitudinem mari.* *Et tempus
 "dimisit me.* Tempestas etenim, & tem-
 "porum, fluctus aquarum ac decemantem
 "gurgites tribulationum, dolorum, & pro-
 "prium acerrime illum impugnant, nec
 "a furore desisterunt donec illi itam auro-
 "reos, & ad ima demergerent. O quanta tem-
 "pestat!
 "Hic igitur tot inter uentorum turbes,
 "pelagi fluctus aquarumque gurgites nauis
 "permanet. Maria tunc hæc & amittitur
 "Stabat, ut non amplius quàm cupes solidum
 "inueniatur. O quam fortes erant anchoræ
 "suis in cœlum: nam hæc constantissime
 "uere diuinitatis filii sui, fluctus omni-
 "mors eius, & glorie sanctum, reuertitur.
 "omni gloriose saluatoris, & propter illam
 "corporum quoque gloriosorum ecclesiasticorum
 "tutam seruas illam & immobilem ahera
 "oculorum promptæ & patri subleuata
 "in his omnibus se diuina constantissime
 "tati, quæ filium patri conspicit nullum perire
 "doloribus penique quos secedebat. *Uos
 "mentum.* Quot mœta quassata a fluctibus
 "bus doloribus ac tormentis? quam uel
 "ter cor illud maternum impugnant pericula
 "precellæ, quas erant filium superire
 "conuictorum, tot opprobriorum, tempus
 "inueniarum, quibus hodie diuine caritate
 "quam grauius tactatur doloribus & in
 "bus filium erant in morte tactum quibus
 "materna quoque eius uictoria liberata, hæc
 "igitur extrema concessit tempestate opus
 "erat ut Spiritus S. cor eius in gratia con-
 "cessit. *Quoniam per hoc Deus, quoniam inueniunt tunc:* unde opinor hæc illam uerba dicitur

7/8.

hominis que gladium arreptura, negotium tolerare facile: *Obumbrasti super caput meum in*
ta mulier iustitiam ad Dominum conuersa *de belli accersit Spiritus, iustore diuine lux*
sic enim despecta est *Conforta me Domine Deus* gratie singulari, & reddidit illud possibile. *L. de Ex-*
in hac hora. O Domine, in hac hora, in qua quod nature erat omnino impossibile. *collent.*
hoc meus fuit: *Et transeat de me calix iste*, sicut in Conceptione Christi tantum fuit *Vig. e. 5.*
in hac hora, in qua dixit D. Ioan. huangulita *virginis parvulum, ut opus fuerit, cor illi*
paulo Dominum, quod ficut hora sua iam coelesti corroboratio subiit, eo quod vas illud *VIII.*
aliteret, ut impleretur: *Scias Iesus quia* hominum tantam non caperet alacritatem, *Amilius.*
etiam hora sua, ut transeat de hoc mundo ad ita uincit similiter, ne dolore dyspante, qui do,
Pater: Conforta me Domine, quatenus cor discit, fueritque indiget faceris dimiti,
gladium illum quem mihi praebuit dimiti fuerit protectione. *Purque omnino necessa-*
cor mentis transfugum sustinere possim rium ut eredo D. Anselmo, ut Spiritus S. uices
s. tolerate: etenim absque singulari tua illi suppletet tanto terendo martyrio coe-
confortatione talem perseuere cruciatum quales. *Vnde ficut dum fortiores dandi sunt*
vires nec non valeant. *id est in chalybeam lanceam, est etenim res*
Tanta quippe di. locis in hac hora uicq. nem fortissima, ut illos posse recipere, requiritur ut
oppebre desipiam ut D. Ephraimus quo- forepibus & barchorum uibus fortius,
tidiam adhibet sententiam qui credidit contumaciter. *Similiter & cor uirginis inter-*
B. uirginem hoc fuisse do're etudiam merari: quod omnia impugnantia comenta
ad postumum ualuerunt. *Hieronymum que si non in euee suspensum concutebant,*
hoc aliter: sed ilud ostendit quod eueque necesse fuit sustinere timore brachio flagu-
aliter illi testentur: *in illis uicq. uiginti* laus: & ficut dum per postem lateritium
annum fuisse, ut ex illa iudicbe postisset transiret debere grauora anca tormenta
necesse quodque necessaria fuerit patientia bellica, comstantia si coram pondos, requi-
de celo conlortatio, quia uita eius illi bari- ruit et non supponant uilera similit, cum
pudis laus conlortari in tam acris dolore qui uigorem tot erat trafilura doloris exre-
quis ea Christi passente concipiebat. *Merito ma tormenta, poudique a deo graue et ual-*
necesse poma cor Dauide in sapientia hac lum non ualeat equiparari & requirebatur ut
marcom adestione: *Obumbrasti super caput* cor illius uono ac singulari dono Spiritus S.
meum in die belli: in die afflictionis mee quod confortaretur.
nulla grauior: fuit etenim singulari illi
beneficium quod hoc a eore oppreisa non
merces fuitque hec cum nonmo. et fo
illis quos illi dicit Angelus, quod illi
agnosca S. conlortet opombitot illam ad
perhendendum incarnationis mysterium
spiritus S. figurauit in se, & uerus *Aliffini*
conlortari tu. in conceptione filij Dei in
pudibus eius mcoibus dicit illi Angelus,
spontaneam illi ut tuis uisibam illis mi
si singulari beneficium: nam naturaliter
impugnabile est eum ipere absque uoluptate
desiderio: ut hoc autem tolleretur, adit &
iustitie illi. Spiritus S. uoce uiuina sua
gave ac laudis, ut per hanc gratiam
conlortetur hic, factus efficeretur aliocet
uoluntate illis: uicq. sic non
partit, ut naturaliter iam ferente doloris
conlortetur in illi: in eua l'ha. actur, quia
conlortetur in illi: in eua l'ha. actur, quia
conlortetur in illi: in eua l'ha. actur, quia

Obumbrasti super caput meum in *die belli accersit Spiritus, iustore diuine lux*
gratie singulari, & reddidit illud possibile. *L. de Ex-*
sicut in Conceptione Christi tantum fuit *collent.*
virginis parvulum, ut opus fuerit, cor illi *Vig. e. 5.*
coelesti corroboratio subiit, eo quod vas illud *VIII.*
hominum tantam non caperet alacritatem, *Amilius.*
ita uincit similiter, ne dolore dyspante, qui do,
cor discit, fueritque indiget faceris dimiti,
fuerit protectione. *Purque omnino necessa-*
rium ut eredo D. Anselmo, ut Spiritus S. uices
illi suppletet tanto terendo martyrio coe-
quales. *Vnde ficut dum fortiores dandi sunt*
id est in chalybeam lanceam, est etenim res
fortissima, ut illos posse recipere, requiritur ut
forepibus & barchorum uibus fortius,
Similiter & cor uirginis inter-
merari: quod omnia impugnantia comenta
que si non in euee suspensum concutebant,
necesse fuit sustinere timore brachio flagu-
laus: & ficut dum per postem lateritium
transiret debere grauora anca tormenta
bellica, comstantia si coram pondos, requi-
ritur et non supponant uilera similit, cum
qui uigorem tot erat trafilura doloris exre-
ma tormenta, poudique a deo graue et ual-
lum non ualeat equiparari & requirebatur ut
cor illius uono ac singulari dono Spiritus S.
confortaretur.

S. 6. Maximam est argumentum sancti: a
tu B. uirgians, quod tot inter tribula
tiões ac penas quibus cor eius afflig-
ebatur, perseveraret & in eorum stare
toleratione constantissima.

Evidenter patuit efficaciam fortitudinis ac
roboris quoni illi gratia & particularis
spiritus S. protectio communicavit: quantum
quidem tot oppressa pennis, afflicta tribula-
tionibus, & tormentis agitata nihil potuerit
labi, lactare comstantiam. punctum hoc scriu-
m *2a. de hac seren summa uirgine D. Ioannes*
notauit illo uerbo quod scripsit et miranda
divinatione sacramentis. *diabolus* q. d. habet
trenta, ut declararet quod modo triumphum
D. aug. conueto sui intellectus reuocare
potuit quod in d. Pagina tace significet in
suo uel perseverare: *Qui stetit in domo Domini*

15
16
In Epi-
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

